

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta sekä valtion virkamiehen ja työntekijän terveydenhuollosta ulkomailla annetun lain kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä huhtikuuta 2014 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain muuttamisesta sekä valtion virkamiehen ja työntekijän terveydenhuollosta ulkomailla annetun lain kumoamisesta (HE 17/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallintojohtaja Ari Rouhe, ulkoasiainministeriö
- hallituksen jäsen, ulkoasiainneuvos Vesa Hölttä, Ulkoasiainhallinnon virkailijayhdistys UHVY ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- valtiovarainministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- Palkansaajajärjestö Pardia ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Laki valtion virkamiehen ja työntekijän terveydenhuollosta ulkomailla ehdotetaan kumottavaksi ja vastaavat säännökset lisättäväksi ulkomaanedustuksen korvauksista annettuun lakiin. Tarkoituksena säädösten yhdistämisessä on luoda yhtenäinen ja kattava ulkomaan työskentelyn korvausjärjestelmä. Uudistuksella selkiytettäisiin lainsäädännön rakennetta.

Nykyinen terveydenhuollon korvausjärjestelmä säilyisi pääosin ennallaan. Terveydenhuollon korvausten soveltamisala laajenisi puolison

ja lapsen osalta vastaamaan ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain soveltamisalaa.

Samalla ulkomaanedustuksen korvauksista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi korvausjärjestelmän kehittämiseksi tarpeellisia muutoksia ja säädösteknisiä tarkistuksia. Korvausjärjestelmän hallinnointia pyritään edelleen keventämään.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Voimassa olevat säännökset ulkomaan edustuksen korvauksista annetussa laissa (596/2006) ja laissa valtion virkamiehen ja työntekijän terveydenhuollosta ulkomailla (176/1987) muodostavat hallituksen esityksen mukaan sekä työnantajan että henkilöstön näkökulmasta käytännössä kokonaisuuden, minkä vuoksi jälkimmäinen laki ehdotetaan kumottavaksi ja säännökset koottavaksi tarpeellisilta osin ensin mainittuun lakiin.

Ulkomaan edustuksen korvausjärjestelmä on pääpiirteissään toimiva eikä siihen ole tarvetta tehdä laajoja rakenteellisia muutoksia. Esitykseen sisältyvät muutosehdotukset koskevat yhtäältä säädösteknisiä yksityiskohtia ja toisaalta hieman laajempia hallituksen esityksestä tarkemmin ilmeneviä kokonaisuuksia.

Voimassa oleva ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain edustuston päällikön sijaisen paikalliskorotusta koskeva 5 § ehdotetaan hallituksen esityksessä kumottavaksi. Lisäkorvaus on nykyisin suuruudeltaan 25 prosenttia edustuston päällikölle maksettavasta paikalliskorotuksesta sijaisuspäivien ajalta, jos sijaisuus kestää yli viisi arkipäivää tai yli seitsemän kalenteripäivää. Hallituksen esityksessä muutosta perustellaan osaksi sillä, että sijaisuuden korvaus kytkeytyy perusteeltaan palkkaukseen. Lisäksi korvausperusteiden selvittely ja korvaushakemusten käsittely on hallinnollisesti työlästä ja kallista suhteessa maksettavien korvausten suuruuteen ja kokonaislukumäärään. Esityksen perusteluista ilmenee edelleen, että edustuston päällikön sijaisuus on tarkoitus korvata palkkausjärjestelmässä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan edustuston päällikön sijaisen paikalliskorotus juontaa nykyisiä valtion palkkausjärjestelmiä edeltävään aikaan. Lisäksi on huomattava, että noudatettavana olevan ulkoasiainministeriön

hallinnonalakohtaisen tarkentavan virkaehtosopimuksen (7 §) mukaan korvataan säännönmukaisesti yli kaksi kuukautta kestävät sijaisuudet siten, että sijaisen tehtäväkohtainen palkan osuus määräytyy sen tehtävän mukaan, jota sijainen hoitaa. Enintään kahden kuukauden sijaisuudella tai muulla toisen tehtävän hoitamisella ei ole vaikutusta virkamiehen tehtäväkohtaiseen palkkaan.

Valiokunta toteaa, että ulkoasiainministeriön puolelta on todettu ministeriöllä olevan työnantajana oikeus kompensoida edustuston päällikön sijaisuuden hoitamisesta myös virkaehtosopimusta paremmin ehdoin. Käytettävissä olevan tiedon mukaan suunnitelmissa on kompensoida vähintään kaksi viikkoa kestävät sijaisuudet. Tarkoituksena on ilmoitettu olevan päästä vuositasolla keskimäärin kustannusneutraaliin uudistukseen ja samalla keventää hallinnointia, kun alle kaksi viikkoa kestävät aivan lyhyet sijaisuudet jäisivät korvattavuuden ulkopuolelle. Valiokunta pitää kuvattua toimintamallia ja ratkaisua kohtuullisena ajatellen edustuston päällikön sijaisuustehtävän vaativuutta ulkomaanedustustossa. Sijaisuuteen sisältyy vaativia tilanteita ja työtehtäviä, joissa sijainen joutuu toimimaan varsin itsenäisesti.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pirkko Mattila /ps	Elsi Katainen /kesk
vpj.	Mika Kari /sd	Timo V. Korhonen /kesk
jäs.	Jussi Halla-aho /ps	Markus Lohi /kesk
	Rakel Hiltunen /sd	Outi Mäkelä /kok
	Reijo Hongisto /ps	Tapani Mäkinen /kok
	Risto Kalliorinne /vas	Osmo Soininvaara /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.